

ทรงสนะ ธรรมรส, สุชาดา จันทสิริยากร, อาทิตยา วงศ์คำมา, ฉันทยา อภินันท์เกียรติ, ชนิษฐา ปานแก้ว, ชนัดดา ตั้งวงศ์จุลนิยม, ฉันทชนก อินทร์ศรี, เสาวพัทธ์กร อินจ้อย

ทีมตระหนักรู้ (Situation Awareness Team: SAT) กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข

✉ outbreak@health.moph.go.th

สถานการณ์การเกิดโรคประจำสัปดาห์ที่ 13 ระหว่างวันที่ 26 มีนาคม-1 เมษายน 2560 ทีมตระหนักรู้ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้รับรายงานและตรวจสอบข้อมูลเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา พบโรคและเหตุการณ์ที่น่าสนใจ ดังนี้

สถานการณ์ภายในประเทศ

1. การระบาดของโรคอาหารเป็นพิษ จังหวัดเชียงใหม่ พบผู้ป่วยรวม 95 ราย เป็นผู้ป่วยที่ไปร่วมงานและรับประทานอาหารในงานปอยหลวง จัดขึ้นในวันที่ 25 มีนาคม 2560 ที่หมู่บ้านสันมะคอก อำเภอพร้าว รวม 85 ราย และผู้ป่วยที่ไม่ได้ไปร่วมงาน แต่รับประทานอาหารที่เหลือจากงาน 10 ราย เป็นเพศชาย 35 ราย หญิง 60 ราย มีอายุ 50 ปี 6 เดือน (พิสัย 2-73 ปี IQR 23-58 ปี) เป็นผู้ป่วยนอก 43 ราย ผู้ป่วยใน 52 ราย ในจำนวนนี้เป็นผู้ป่วยวิกฤตในห้อง ICU 5 ราย ทุกรายมีโรคประจำตัวและได้รับการวินิจฉัยเป็น septic shock ไม่มีผู้เสียชีวิต ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีไข้ (ร้อยละ 85) ปวดท้อง (ร้อยละ 77) ถ่ายอุจจาระเป็นน้ำ (ร้อยละ 69) ถ่ายอุจจาระเหลว (ร้อยละ 69) ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63) เป็นประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านที่จัดงาน ลักษณะเส้นโค้งการระบาดเข้าได้กับแหล่งโรคร่วมแบบจุดเดียว โดยมีระยะฟักตัวเฉลี่ยประมาณ 12 ชั่วโมง พิสัย 5-30 ชั่วโมง

งานปอยหลวงเป็นงานบุญที่ประชาชนจะเตรียมอาหารมาบริจาคให้ผู้ร่วมงานรับประทาน โดยมีผู้นำอาหารมาร่วมงาน 20 ชนิด ดังต่อไปนี้ ขนมจีนน้ำเงี้ยว รวมมิตรจากอำเภอเมืองเชียงใหม่ มันเชื่อม กวยเตี๋ยวผัด+ผัดสด แกงผัก ผัดผักกะหล่ำ น้ำอัดลม น้ำแข็ง ไอศกรีม กวยเตี๋ยวผัด ผัดไทย รวมมิตรจากอำเภอเวียงป่าเป้า จังหวัดเชียงราย กวยเตี๋ยวน้ำ ขนมจีนน้ำเงี้ยว หมูย่าง ต้มขาไก่ แพนงหมู ข้าว น้ำดื่ม และน้ำแข็ง ผลการศึกษาด้วยวิธี Case-Control และกำจัดตัวกวนด้วยวิธี multiple logistic regression โดยมีกลุ่มผู้ป่วย 75 ราย และกลุ่มควบคุม 135 คน พบว่า ขนมจีนน้ำเงี้ยว (adjusted OR=7.12 95% CI 2.45-20.71) และรวมมิตรของอำเภอเมืองเชียงใหม่ (adjusted OR 76.65 95% CI 28.05-209.44) เป็นปัจจัยเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เก็บตัวอย่างอุจจาระผู้ป่วย 7 ราย ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ด้วยวิธีเพาะเชื้อแบคทีเรียและหาสาร

พันธุกรรมของเชื้อไวรัสก่อโรกระบบทางเดินอาหารและน้ำด้วยวิธี RT-PCR พบเชื้อ *E. coli* ในตัวอย่างที่เก็บจากผู้ป่วย 2 ราย อยู่ระหว่างรอผลการพิสูจน์สายพันธุ์ ไม่พบสารพันธุกรรมของเชื้อไวรัสโนโรและเชื้อไวรัสโรทา เก็บตัวอย่างของหวานที่เหลือส่งตรวจหาเชื้อก่อโรค พบเชื้อ *E. coli* ในตัวอย่างรวมมิตรของอำเภอเมืองเชียงใหม่ รวมมิตรของจังหวัดเชียงราย และในตัวอย่างน้ำแดง

2. ยืนยันโรค Brucellosis จังหวัดกาญจนบุรี พบผู้ป่วยเพศชาย 1 ราย อายุ 47 ปี อาศัยอยู่กับภรรยาและบุตรชาย รวม 3 คน ที่หมู่ 5 ตำบลหนองรี อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ใกล้คอกแพะ เป็นบ้านยกสูง มีใต้ถุนบ้าน เลี้ยงแมว 1 ตัว และสุนัข 2 ตัว เริ่มป่วยวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2560 ด้วยอาการมีไข้ หนาวสั่น ตอนเช้ามืด และเบื่ออาหาร ไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลบ่อพลอย ในวันที่ 15 มีนาคม 2560 ผลตรวจเพาะเชื้อจากตัวอย่างเลือด พบเชื้อ *Brucella* spp. ปฏิเสธการสัมผัสใกล้ชิดกับแพะและบริเวณคอกแพะ ปฏิเสธการกินเนื้อสัตว์สุกดิบและนมแพะ ไม่พบผู้ป่วยรายใหม่ทั้งในครอบครัวและในชุมชน ทีม SRRT ของพื้นที่และทีมปศุสัตว์จังหวัดกาญจนบุรีได้สอบสวนโรคและควบคุมโรคแล้ว

3. โรคไขหวัดใหญ่ สายพันธุ์ H3N2 พบผู้ป่วยรวม 4 ราย ที่สนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิ จังหวัดสมุทรปราการ เป็นคนไทยที่เดินทางไปทำพิธีอุมเราะห์ที่ประเทศซาอุดีอาระเบียระหว่างวันที่ 16 มีนาคม-1 เมษายน 2560 พร้อมคณะทัวร์ทั้งหมด 48 คน เป็นหญิง 2 ราย ชาย 2 ราย อายุ 15-66 ปี ผู้ป่วยทั้ง 4 รายเป็นญาติกัน มีภูมิลำเนาอยู่จังหวัดยะลา เริ่มป่วยด้วยอาการคล้ายไข้หวัดใหญ่ระหว่างวันที่ 18-30 มีนาคม 2560 ทุกรายรับประทานยาลดไข้ที่ซื้อจากประเทศไทย ปฏิเสธประวัติการสัมผัสสัตว์หรือผลิตภัณฑ์จากสัตว์ และถูกส่งไปรับการรักษาที่สถาบันบำราศนราดูร โดยมีอาการแสดงและประวัติเสี่ยงที่เข้าได้กับผู้ป่วย PUI ของโรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง 1 ราย และผู้ป่วย PUO 3 ราย หลังได้รับการรักษา อาการดีขึ้นและได้รับการจำหน่ายออกทุกราย

สถานการณ์ต่างประเทศ

สถานการณ์โรคไข้หวัดนกในคน ประเทศจีน ณ วันที่ 27 มีนาคม 2560 เว็บไซต์ ProMED-mail รายงานพบผู้ป่วยโรคไข้หวัดหวัดนกสายพันธุ์ H7N9 ระหว่างวันที่ 17-23 มีนาคม 2560 รวม 18 ราย เสียชีวิต 2 ราย ชาย 11 ราย หญิง 7 ราย อายุระหว่าง 37-86 ปี เริ่มป่วยระหว่างวันที่ 9-15 มีนาคม 2560 กระจายใน 9 มณฑล ดังนี้ Guangxi 5 ราย Hunan 4 ราย Hubei 2 ราย Zhejiang 2 ราย Anhui 1 ราย Fujian 1 ราย Guizhou 1 ราย

Henan 1 ราย Jiangxi 1 ราย โดยเป็นผู้ป่วยที่มีประวัติสัมผัสสัตว์ปีกหรือไปตลาดสดที่มีการขายสัตว์ปีกที่ยังมีชีวิต 16 ราย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2556 สาธารณรัฐประชาชนจีนรายงานจำนวนผู้ป่วยไข้หวัดหวัดนกสายพันธุ์ H7N9 ทั้งหมดรวม 1,329 ราย

2. การระบาดของโรคหัดในทวีปยุโรป ณ วันที่ 28 มีนาคม 2560 World Health Organization Regional Office for Europe รายงานว่า ในเดือนมกราคม 2560 มีรายงานผู้ป่วยโรคหัดกว่า 500 ราย แพร่กระจายอย่างต่อเนื่องทั่วยุโรป เนื่องจากประชาชนมีภูมิคุ้มกันโรคหัดต่ำกว่า ร้อยละ 95

**รายงานโรค
ที่ต้องเฝ้าระวัง**

ข้อมูลรายงานโรคเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์ที่ 13

Reported cases of diseases under surveillance 506, 13rd week

✉ get506@yahoo.com

ศูนย์สารสนเทศทางระบาดวิทยาและพยากรณ์โรค สำนักระบาดวิทยา
Center for Epidemiological Informatics, Bureau of Epidemiology

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ป่วยและเสียชีวิตด้วยโรคติดต่อที่สำคัญ จากการเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา โดยเปรียบเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ๆ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2560 สัปดาห์ที่ 13

Table 1 Reported cases of priority diseases under surveillance by compared to previous year in Thailand, 13rd week 2017

Disease	2017				Case* (Current 4 week)	Mean** (2012-2016)	Cumulative	
	Week 10	Week 11	Week 12	Week 13			2017	
	Cases	Cases	Cases	Cases			Cases	Deaths
Cholera	0	0	1	0	1	4	2	0
Influenza	1211	961	764	374	3310	4800	18776	2
Meningococcal Meningitis	0	1	0	0	1	1	4	1
Measles	102	95	85	23	305	245	1210	1
Diphtheria	0	0	0	0	0	1	1	1
Pertussis	1	0	2	3	6	2	21	0
Pneumonia (Admitted)	4829	4222	3412	1758	14221	14715	60074	60
Leptospirosis	45	24	18	4	91	129	526	17
Hand, foot and mouth disease	1078	992	814	353	3237	1734	14641	1
Total D.H.F.	480	416	367	153	1416	3206	7501	10

ที่มา: สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานอนามัย กรุงเทพมหานคร และ สำนักระบาดวิทยา: รวบรวมข้อมูลในภาพรวมระดับประเทศ

ข้อมูลในตารางจะถูกปรับปรุงทุกสัปดาห์ วัตถุประสงค์เพื่อการป้องกันควบคุมโรค/ภัย เป็นหลัก มิใช่เป็นรายงานสถิติของโรคนั้น ๆ

ส่วนใหญ่เป็นการรายงาน "ผู้ป่วยที่สงสัย (suspect)" มิใช่ "ผู้ป่วยที่ยืนยันว่าเป็นโรคนั้น ๆ (confirm)"

ข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงย้อนหลังได้ทุกสัปดาห์ จึงไม่ควรนำข้อมูลสัปดาห์ปัจจุบันไปอ้างอิงในเอกสารวิชาการ

* จำนวนผู้ป่วย 4 สัปดาห์ล่าสุด (4 สัปดาห์ คิดเป็น 1 ช่วง)

** จำนวนผู้ป่วยในช่วง 4 สัปดาห์ก่อนหน้า, 4 สัปดาห์เดียวกันกับปีปัจจุบัน และ 4 สัปดาห์หลัง ของข้อมูล 5 ปีย้อนหลัง 15 ช่วง (60 สัปดาห์)